

Izglītības un zinātnes
ministrija

AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS FINANSĒJUMS 2021. GADĀ

2022

Pārskatā par augstākās izglītības finansējumu 2021. gadā publicēti dati par augstākās izglītības iestāžu ieņēmumu un izdevumu apmēru, struktūru, snieguma finansējumu un dažādu rādītāju dinamiku un izmaiņām, kā arī dati par budžeta vietu sadalījumu augstākās izglītības iestādēs.

Augstskolu un koledžu iepriekšējā gada valsts budžeta līdzekļu sadalījuma un izlietojuma, pašu ieņēmumu un to izlietojuma dati tika iegūti saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 2. maija noteikumiem Nr. 348 "Kārtība, kādā augstskola un koledža iesniedz Izglītības un zinātnes ministrijā informāciju par savu darbību". 2022. gadā apkopoti un šajā pārskatā publicēti dati par valsts augstskolām, valsts augstskolu aģentūrām un valsts koledžām (gan apkopotā veidā, gan par katru iestādi atsevišķi) un citu juridisko un fizisko personu dibinātām (turpmāk arī – privātām) augstskolām un koledžām (tikai apkopotā veidā). Pārskatā nav iekļauta informācija par privātām augstākās izglītības iestādēm – Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolu, Alberta koledžu, Rīgas Menedžmenta koledžu un Viesnīcu biznesa koledžu. Dati par Latvijas Nacionālo aizsardzības akadēmiju šajā pārskatā netiek iekļauti.

Pārskatā lietotie augstskolu un koledžu saīsinājumi:

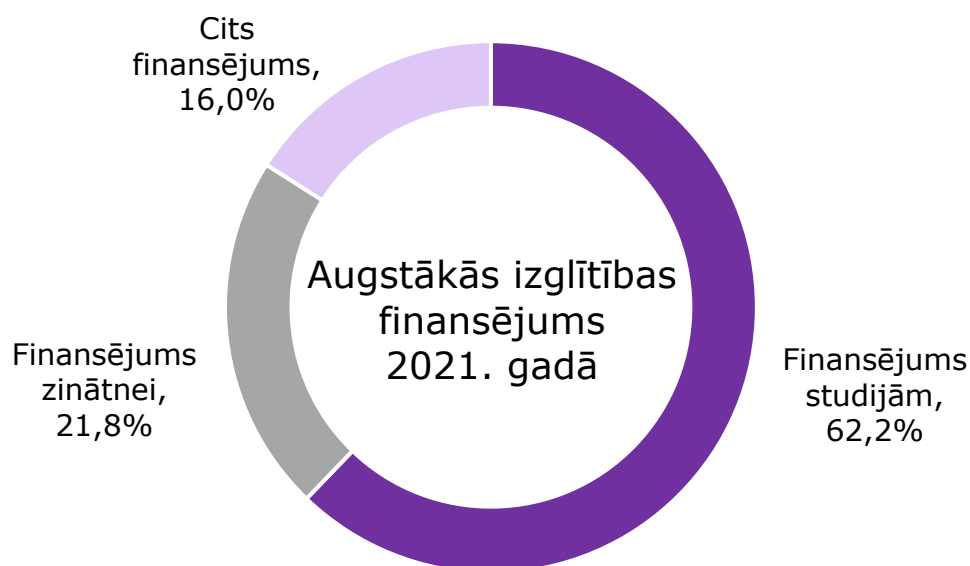
Valsts augstskolas un to aģentūras (koledžas)		
1.	Latvijas Universitāte	LU
1.1.	Latvijas Universitātes Paula Stradiņa medicīnas koledža	LU PSMK
1.2.	Latvijas Universitātes Rīgas Medicīnas koledža	LU RMK
1.3.	Latvijas Universitātes Rīgas 1. medicīnas koledža	LU R1MK
2.	Rīgas Tehniskā universitāte	RTU
2.1.	Rīgas Tehniskās universitātes Olaines Tehnoloģiju koledža	RTU OTK
3.	Latvijas Lauksaimniecības universitāte	LLU
3.1.	Latvijas Lauksaimniecības universitātes Malnavas koledža	LLU MK
4.	Daugavpils Universitāte	DU

4.1.	Daugavpils Universitātes Daugavpils medicīnas koledža	DU DMK
5.	Rīgas Stradiņa universitāte	RSU
5.1.	Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā Krusta medicīnas koledža	RSU SKMK
6.	Liepājas Universitāte	LiepU
7.	Latvijas Kultūras akadēmija	LKA
7.1.	Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža	LKA LKK
8.	Latvijas Mākslas akadēmija	LMA
9.	Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija	JVLMA
10.	Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija	LSPA
11.	Latvijas Jūras akadēmija	LJA
12.	Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmija	RTA
13.	Ventspils Augstskola	VeA
14.	Vidzemes Augstskola	ViA
15.	Banku Augstskola	BA
Valsts koledžas		
1.	Rīgas Tehniskā koledža	RTK
2.	Rīgas Celtniecības koledža	RCK
3.	Liepājas Jūrniecības koledža	LJK
4.	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža	UCAK
5.	Jēkabpils Agrobiznesa koledža	JAK
6.	Sociālās integrācijas valsts aģentūras koledža	SIVA
7.	Valsts Robežsardzes koledža	VRK
8.	Valsts Policijas koledža	VPK

AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS FINANSĒJUMS 2021. GADĀ

Ieņēmumi augstākās izglītības iestādēs iedalīti trīs galvenajās kategorijās:

1. finansējums studijām (detalizētāk izdalot valsts budžeta dotāciju, Eiropas Savienības (turpmāk – ES) struktūrfondu līdzfinansējumu studijām, studiju maksu, starptautisko finansējumu studijām un citus ieņēmumus studijām);
2. finansējums zinātnei (detalizētāk izdalot valsts budžeta dotāciju, ES struktūrfondu līdzfinansējumu zinātnei, starptautisko finansējumu un citus ieņēmumus zinātnei);
3. cits finansējums (ieņēmumi no kursiem, no telpu un inventāra nomas u.c.)

2021. gadā augstākās izglītības finansējums bija 457,9 milj. eiro, no kā 92,6% bija valsts augstskolu un to aģentūru un valsts koledžu ieņēmumi, savukārt 7,4% bija citu juridisko un fizisko personu dibināto augstskolu un koledžu ienākumi. Salīdzinot ar 2020. gadu augstākās izglītības finansējums ir pieaudzis par 6,2% jeb 26,7 milj. eiro.

Salīdzinot ar 2020. gadu pārskata periodā par 6,2% jeb 16,7 milj. eiro palielinājies finansējums studijām, kas pamatā saistāms ar valsts budžeta dotācijas (ieskaitot ES struktūrfondu līdzfinansējumu) pieaugumu par 8,4% jeb 13,3 milj. eiro. Tāpat vērojams pieaugums arī ieņēmumos no studiju maksas (par 4,5% jeb 4,1 milj. eiro) un no citiem ieņēmumiem studijām (par 17,7% jeb 916 125 eiro). Tajā pašā laikā salīdzinot ar 2020. gadu ir

samazinājies starptautiskais finansējums studijām (par 13,1% jeb 1,7 milj. eiro).

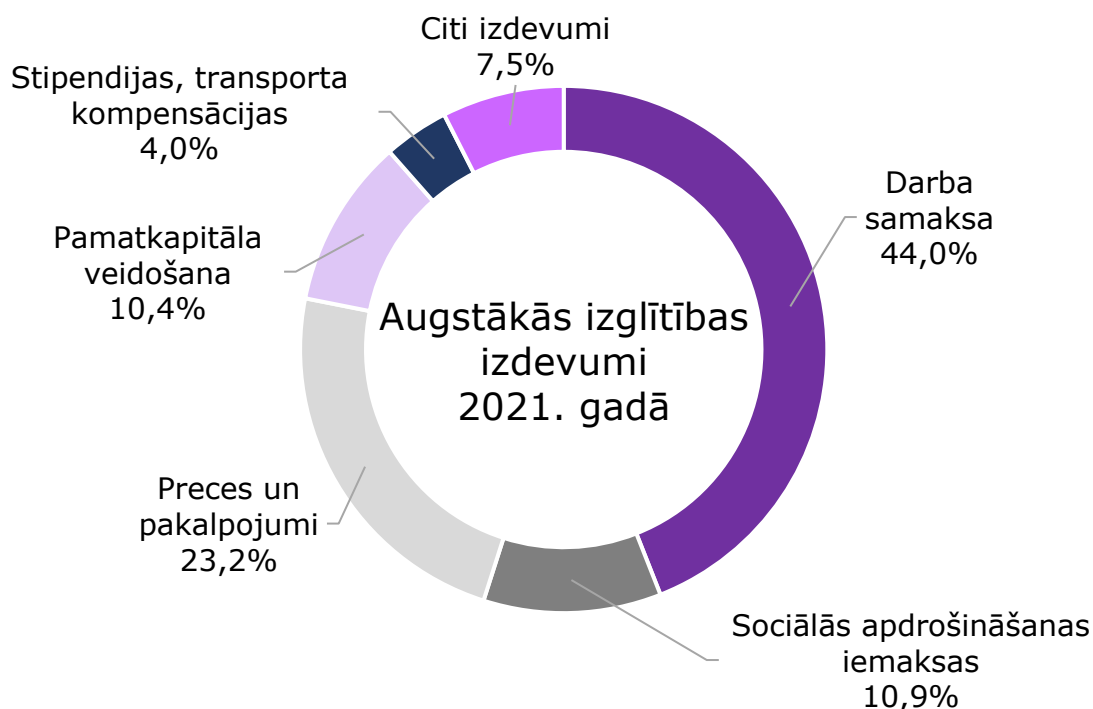
2021. gadā par 2,4% jeb 2,3 milj. ir palielinājies finansējums zinātnei, kas pamatā saistāms ar starptautiskā finansējuma pieaugumu par 18,9% jeb 3,0 milj. eiro un citu ieņēmumu zinātnei pieaugumu (par 47,4% jeb 2,9 milj. eiro). Vienlaikus samazinājusies valsts budžeta dotācija (ieskaitot ES struktūrfondu līdzfinansējumu) zinātnei par 4,6% jeb 3,5 milj. eiro, kas pamatā saistāms ar ES struktūrfondu līdzfinansējuma samazinājumu augstskolās par 12,4% jeb 3,7 milj. eiro.

Salīdzinot ar 2020. gadu palielinājies arī cita finansējuma apmērs – par 11,7% jeb 7,7 milj. eiro.

Izdevumi augstākās izglītības iestādēs iedalīti sešās kategorijās:

1. izdevumi darba samaksai (detalizētāk izdalot darba samaksu akadēmiskajam, administratīvajam un vispārējam personālam¹);
2. izdevumi sociālās apdrošināšanas iemaksām;
3. izdevumi precēm un pakalpojumiem (komunālie pakalpojumi, inventārs, periodika u.c.);
4. izdevumi pamatkapitāla veidošanai;
5. izdevumi stipendijām un transporta izdevumu kompensācijām;
6. citi izdevumi (reprezentācijas materiāli, autoratlīdzības, procentu maksājumi, subsīdijas un dotācijas u.c.).

¹Akadēmiskais personāls piedalās studējošo izglītošanā, veic zinātniskos pētījumus un mākslinieciskās jaunrades darbu. Vispārējais personāls ir mācību palīgpersonāls, tehniskais un saimnieciskais personāls, kā arī administratīvais personāls, kas šī pārskata ietvaros ir izdalīts atsevišķi. Augstskolas administratīvo personālu veido amatpersonas, kuru pamata darba pienākumi ir administratīvais darbs (vadīšana, tai nepieciešamās informācijas nodrošināšana).

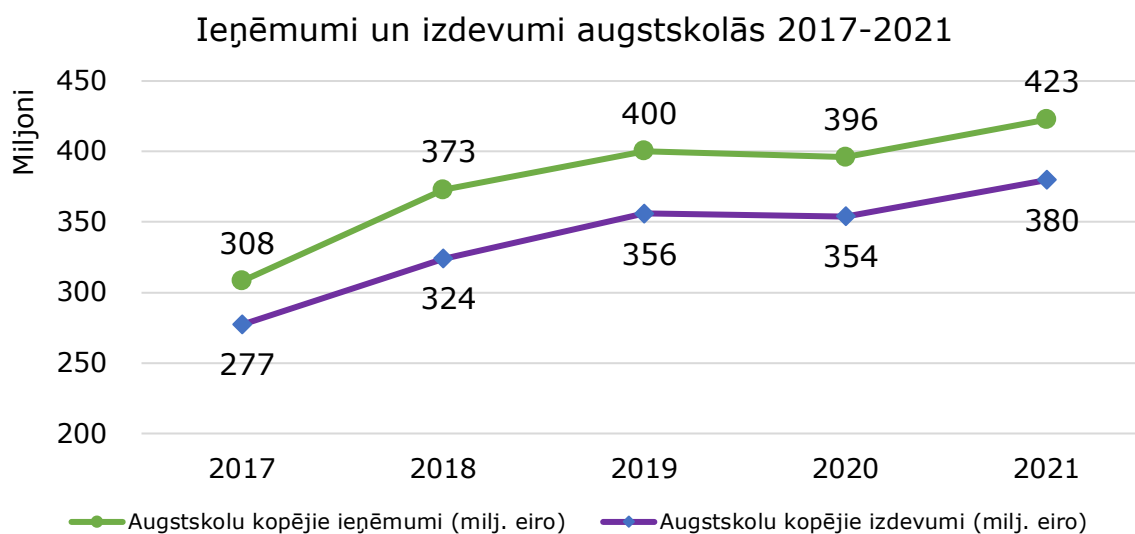
2021. gadā izdevumi augstākajai izglītībai bija 412,4 milj. eiro, no kā 92,6% bija valsts augstskolu un to aģentūru un valsts koledžu ieņēmumi, savukārt 7,4% bija privāto augstskolu un koledžu ienākumi. Salīdzinot ar 2020. gadu izdevumi augstākajai izglītībai ir pieauguši par 6,6% jeb 25,4 milj. eiro.

Visvairāk izdevumu bija darba samaksai (44,0% no kopējiem izdevumiem), kas salīdzinot ar 2020. gadu ir pieauguši par 11,2 milj. eiro. Tāpat būtisku daļu no izdevumiem veido izdevumi precēm un pakalpojumiem (23,2% no kopējiem izdevumiem, par 8,2 milj. eiro vairāk nekā 2020. gadā), sociālās apdrošināšanas iemaksas (10,9% no kopējiem izdevumiem, par 2,5 milj. eiro vairāk nekā 2020. gadā) un pamatkapitāla veidošana (10,4% no kopējiem izdevumiem, par 1,5 milj. eiro vairāk nekā 2020. gadā). Savukārt citi izdevumi 2021. gadā ir samazinājušies (7,5% no kopējiem izdevumiem, par 2,8 milj. eiro mazāk nekā 2020. gadā).

AUGSTSKOLU FINANSĒJUMS 2021. GADĀ

2021. gadā augstskolu ieņēmumi kopumā bija 422,6 milj. eiro, no kā 93,6% bija valsts augstskolu ieņēmumi, savukārt 6,4% bija citu juridisko un fizisko personu dibināto augstskolu ieņēmumi. Valsts augstskolu ieņēmumi 2021. gadā bija 395,6 milj. eiro, bet izdevumi – 353,8 milj. eiro. Savukārt juridisko un fizisko personu dibināto augstskolu ieņēmumi bija 27,0 milj. eiro, bet izdevumi – 26,0 milj. eiro.²

Pēdējo piecu gadu laikā valsts un privāto augstskolu kopējo ieņēmumu tendence ir pieaugoša, kas saistīta ar ekonomisko izaugsmi, iekšzemes kopprodukta pieaugumu³ un citiem ekonomiski labvēlīgiem faktoriem⁴, vienlaikus atspoguļojot arī inflāciju.⁵ Lai gan Covid-19 pandēmijas ietekmē 2020. gadā pirmo reizi desmitgadē bija kritums gan valsts, gan privāto augstskolu ienākumos, 2021. gadā saistībā ar valsts budžeta dotācijas palielināšanos un citu ienākumu palielināšanos augšupejošā tendence augstskolu finansējumā turpinās.

Ienākumi

Lielāko daļu augstskolu ienākumu veido ieņēmumi studijām – 250,6 milj. eiro jeb 59,3% no kopējiem augstskolu ieņēmumiem. Lai gan arī 2020. gadā ieņēmumi studijām proporcionāli veidoja teju tādu pašu daļu (59,2%)

² Pārskatā nav iekļauti 2021. gada finansējuma dati par Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolu.

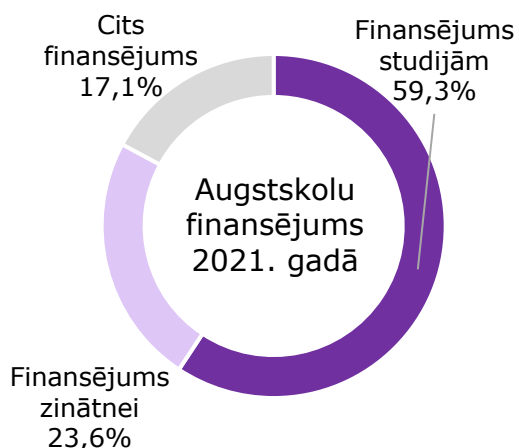
³ [Centrālās statistikas pārvaldes dati par iekšzemes kopproduktu](https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__VEK__IK__IKP/?tablelist=true) (Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__VEK__IK__IKP/?tablelist=true)

⁴ [Piemēram, Centrālās statistikas pārvaldes dati par iedzīvotāju pirktspēju](https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__MI__MII/?tablelist=true) (Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__MI__MII/?tablelist=true)

⁵ [Centrālās statistikas pārvaldes dati par patēriņa cenu pārmaiņām un patēriņa cenu indeksu](https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/valsts-ekonomika/paterina-cenas) (Pieejams: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/valsts-ekonomika/paterina-cenas>)

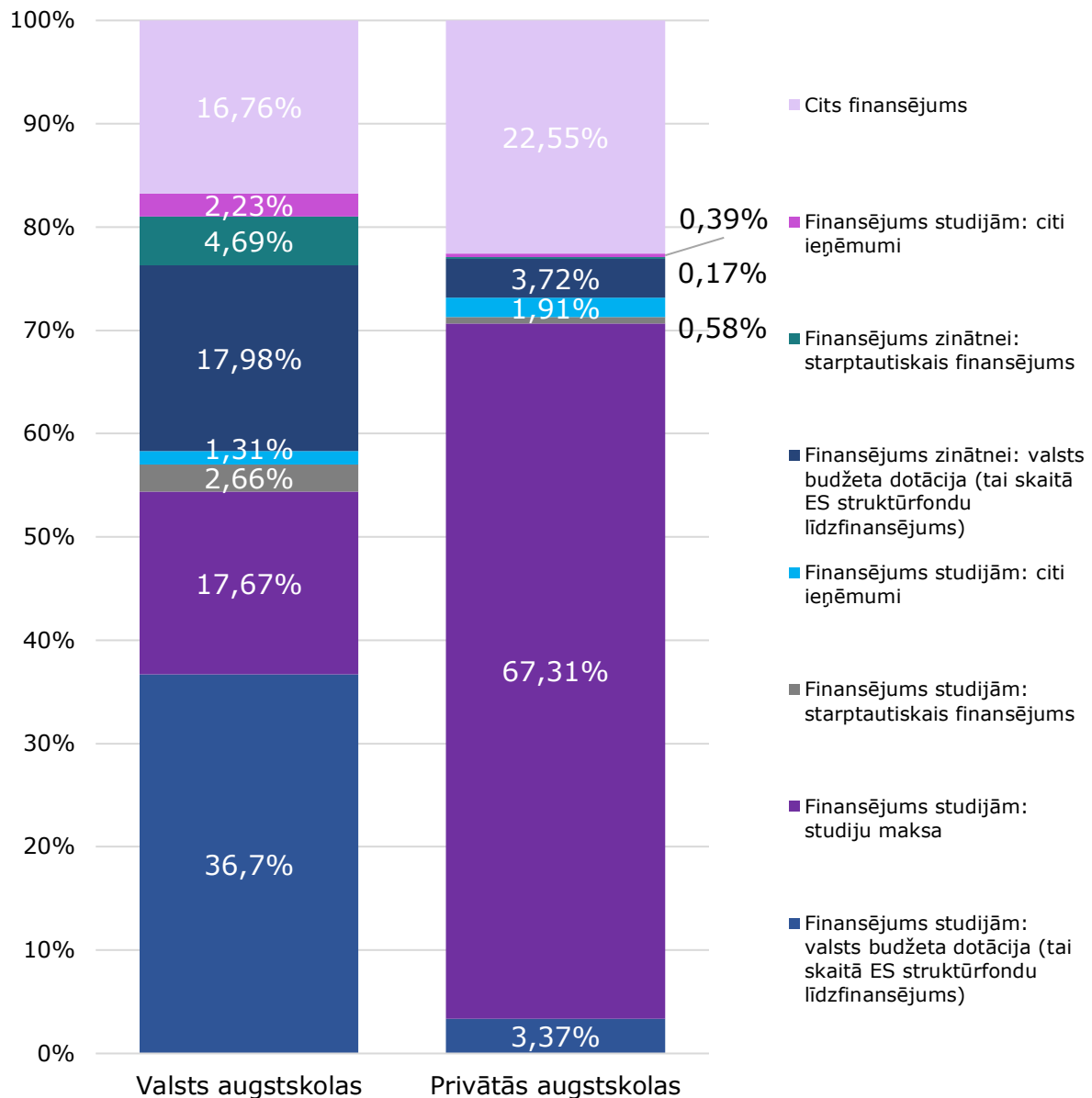
no kopējiem ieņēmumiem, jānorāda, ka 2021. gadā ir būtiski palielinājušies kopējie ienākumi augstskolām, līdz ar to arī ieņēmumi studijām (par 6,9% jeb 16,3 milj. eiro). Ieņēmumu studijām palielinājums pamatā saistāms ar valsts budžeta dotācijas pieaugumu (ieskaitot ES struktūrfondu līdzfinansējumu) – par 9,3% jeb 12,4 milj. eiro. Vienlaikus pieauguši arī ieņēmumi no studiju maksas un citi ieņēmumi studijām, savukārt samazinājies starptautiskais finansējums studijām (par 10,1% jeb 1,2 milj. eiro).

Būtisku daļu augstskolu ienākumu veido ieņēmumi zinātnei – 99,7 milj. eiro jeb 23,6% no kopējiem augstskolu ieņēmumiem. Salīdzinot ar 2020. gadu ieņēmumi zinātnei kopumā palielinājušies par 2,4% jeb 2,3 milj. eiro, kas saistāms ar starptautiskā finansējuma pieaugumu (par 18,9% jeb 3 milj. eiro) un cita finansējuma pieaugumu (par 47,3% jeb 2,9 milj. eiro), savukārt valsts budžeta dotācija 2021. gadā zinātnei (ieskaitot ES struktūrfondu līdzfinansējumu) ir samazinājusies par 4,6% jeb 3,5 milj. eiro, kas pamatā saistāms ar ES struktūrfondu līdzfinansējuma samazinājumu par 12,4% jeb 3,7 milj. eiro.

Vienlaikus augstskolas ienākumus iegūst arī ar studijām un zinātnei tieši nesaistītās jomās, kuras pārskatā apkopotas kā cits finansējums. Šī ieņēmumu kategorija 2021. gadā veidoja 72,4 milj. eiro jeb 17,1% no kopējiem augstskolu ieņēmumiem. Salīdzinot ar 2020. gadu citi ieņēmumi ir palielinājušies par 12,5% jeb 8,1 milj. eiro.

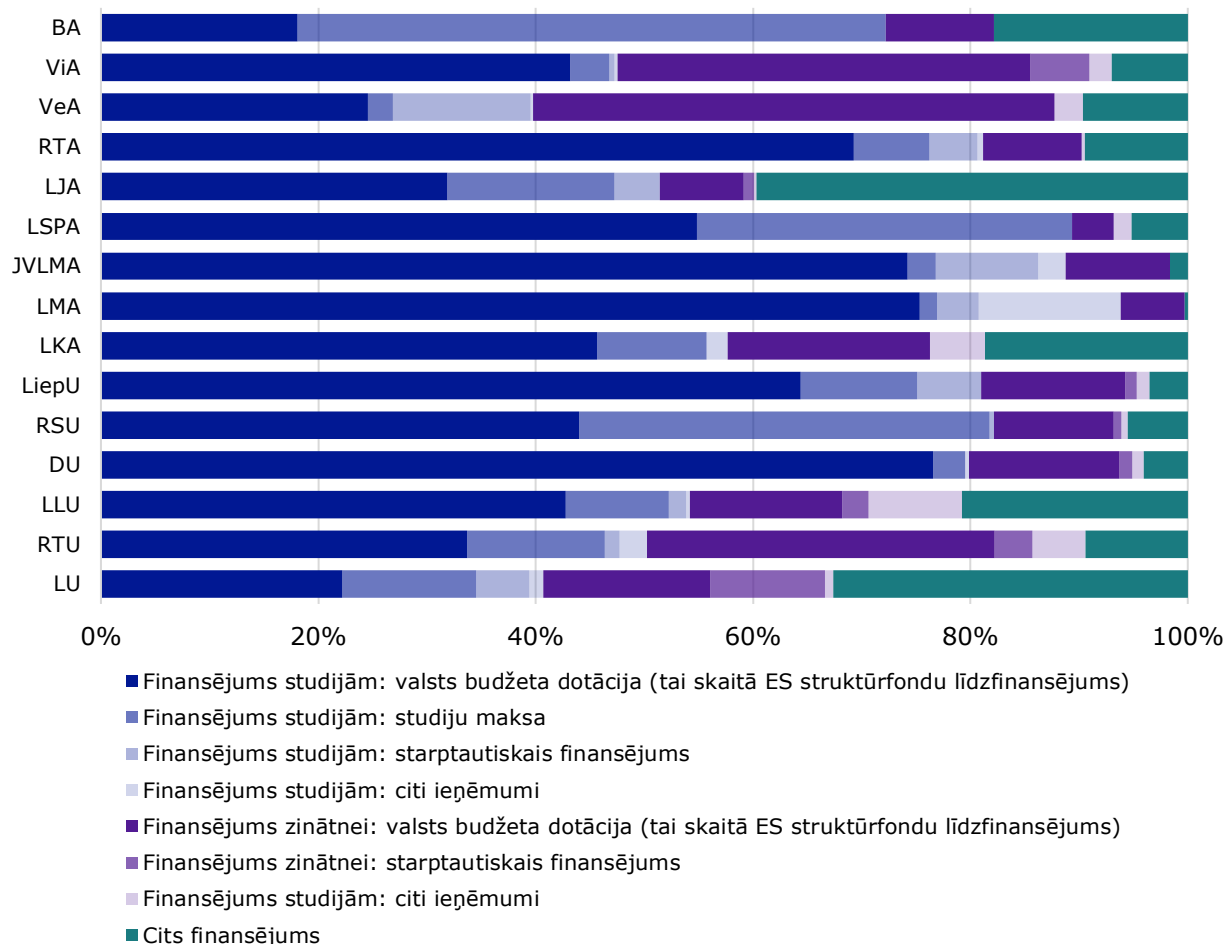
Augstskolu finansējuma struktūra 2021. gadā

Ieņēmumu struktūra valsts augstskolās un privātās augstskolās būtiski atšķiras. Valsts augstskolās lielāko ieņēmumu daļu veido valsts budžeta dotācija studijām (ieskaitot ES struktūrfondu līdzfinansējumu) (36,7%) un valsts budžeta dotācija zinātnei (ieskaitot ES struktūrfondu līdzfinansējumu) (17,98%), kas kopā veido vairāk kā pusi no kopējiem valsts augstskolu ieņēmumiem. Tajā pašā laikā jānorāda, ka vienlīdz būtiskas ienākumu kategorijas valsts augstskolām ir studiju maksa (17,67%) un cits finansējums (16,76%), kas norāda uz valsts augstskolu ienākumu daudzveidības nozīmi šo iestāžu darbībā. Savukārt juridisko un fizisko personu dibinātās augstskolās galvenais ieņēmumu avots ir studiju maksa (67,31%) un cits finansējums (22,55%), kas kopumā veido vairāk

nekā 89% no kopējiem privāto augstskolu ieņēmumiem. Zinātnes finansējuma īpatsvars privātajās augstskolās ir nenozīmīgs.

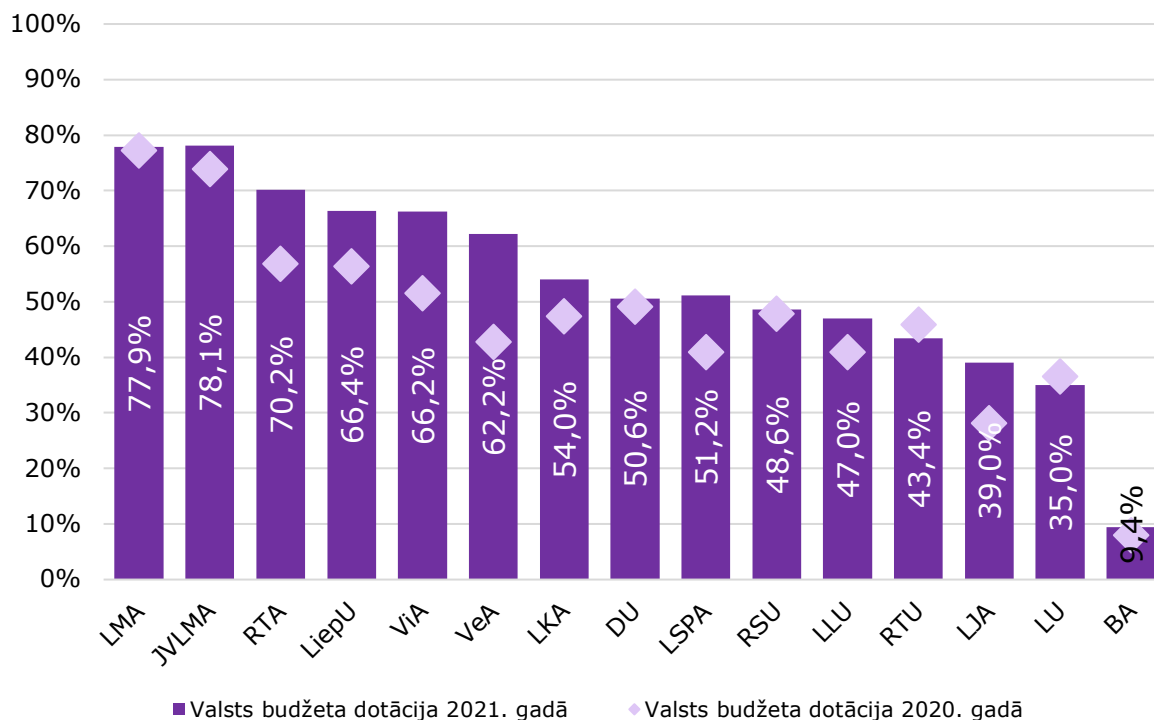
Valsts augstskolu finansējuma struktūra 2021. gadā

Skatot detalizēti valsts augstskolu finansējuma struktūru, redzams, ka ieņēmumu apjoms dažādās kategorijās starp augstskolām ir atšķirīgs. Būtiskas atšķirības ir starp ieņēmumu proporcionālo apjomu, kas tiek atvēlēts zinātnei. Proporcioniāli vismazāk finansējums zinātnei ir LSPA (5,5% no augstskolas kopējā ieņēmumu apjoma jeb 201 095 eiro) un LMA (5,8% no augstskolas kopējā ieņēmumu apjoma jeb 403 150 eiro), savukārt proporcionāli visvairāk – VeA (50,6% no augstskolas kopējā ieņēmumu apjoma jeb 2,9 milj. eiro) un ViA (45,5% no augstskolas kopējā ieņēmumu apjoma jeb 1,9 milj. eiro). Būtiski variē arī cita finansējuma proporcionālais apjoms. Proporcioniāli vismazāk cits finansējums ir LMA (0,3% no augstskolas kopējā ieņēmumu apjoma jeb 20 578 eiro) un JVLMA (1,7% no augstskolas kopējā ieņēmumu apjoma jeb 91 588 eiro), savukārt proporcionāli visvairāk – LJA (39,7% no augstskolas kopējā ieņēmumu

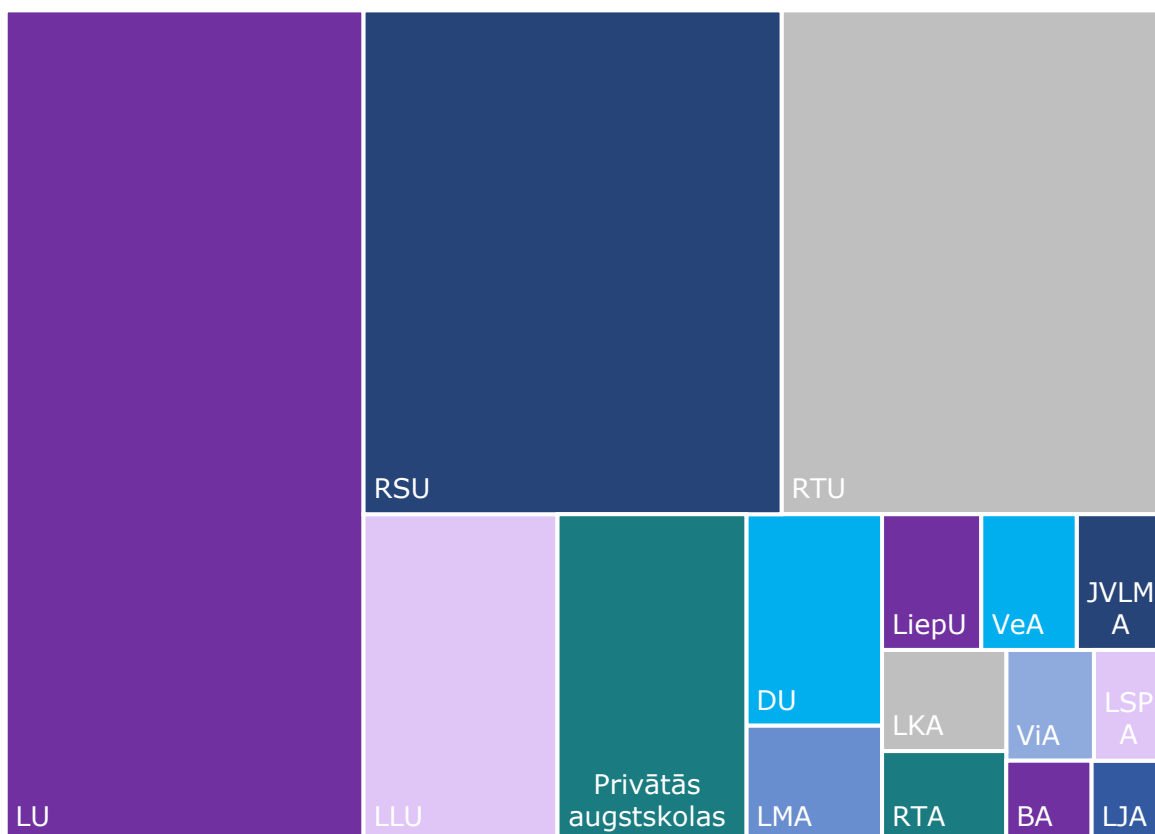
apjoma jeb 1,1 milj. eiro) un LU (32,6% no augstskolas kopējā ieņēmumu apjoma jeb 42,4 milj. eiro).

Valsts budžeta dotācijas īpatsvars no kopējiem ieņēmumiem valsts augstskolās 2021. un 2020. gadā (neieskaitot ES struktūrfondu līdzfinansējumu)

Valsts augstskolās valsts budžeta dotācija studijām un zinātniskajai darbībai (neieskaitot ES struktūrfondu finansējumu) veido 53,3% no kopējiem valsts augstskolu ieņēmumiem. Valsts budžeta dotācijas īpatsvars kopējos ienākumos būtiski atšķiras starp augstskolām – vislielāko kopējo ieņēmumu daļu tā veido mākslu un kultūru augstskolās – LMA (77,9%), JVLMA (78,1%) – un augstskolās reģionos – RTA (70,2%), LiepU (66,4%), ViA (66,2%), VeA (62,2%). Savukārt mazākais valsts budžeta dotācijas īpatsvars kopējā ieņēmumu struktūrā ir BA (9,4%), kurā vairāk kā pusi (54,1%) ienākumu veido studiju maksa. Salīdzinot ar 2020. gadu, valsts augstskolās 2021. gadā ir palielinājies valsts budžeta dotācijas īpatsvars par 6,3% (2020. gadā vidēji valsts augstskolās tā bija 46,9% no kopējiem ieņēmumiem).

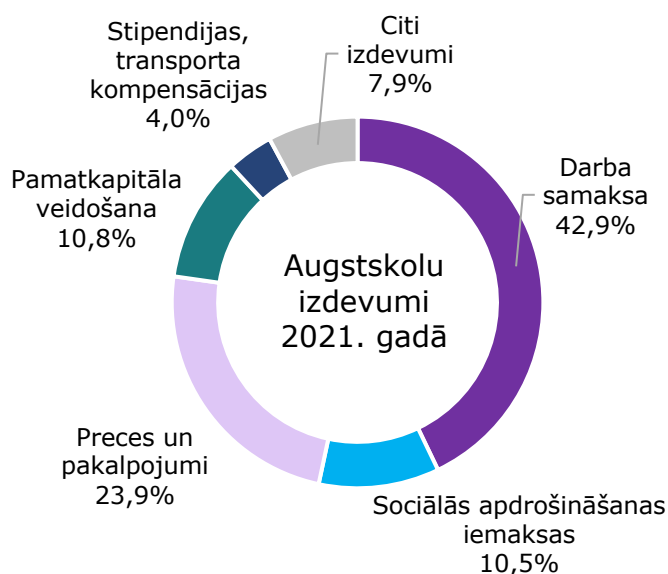
Augstskolu ienākumu proporcionālais dalījums 2021. gadā

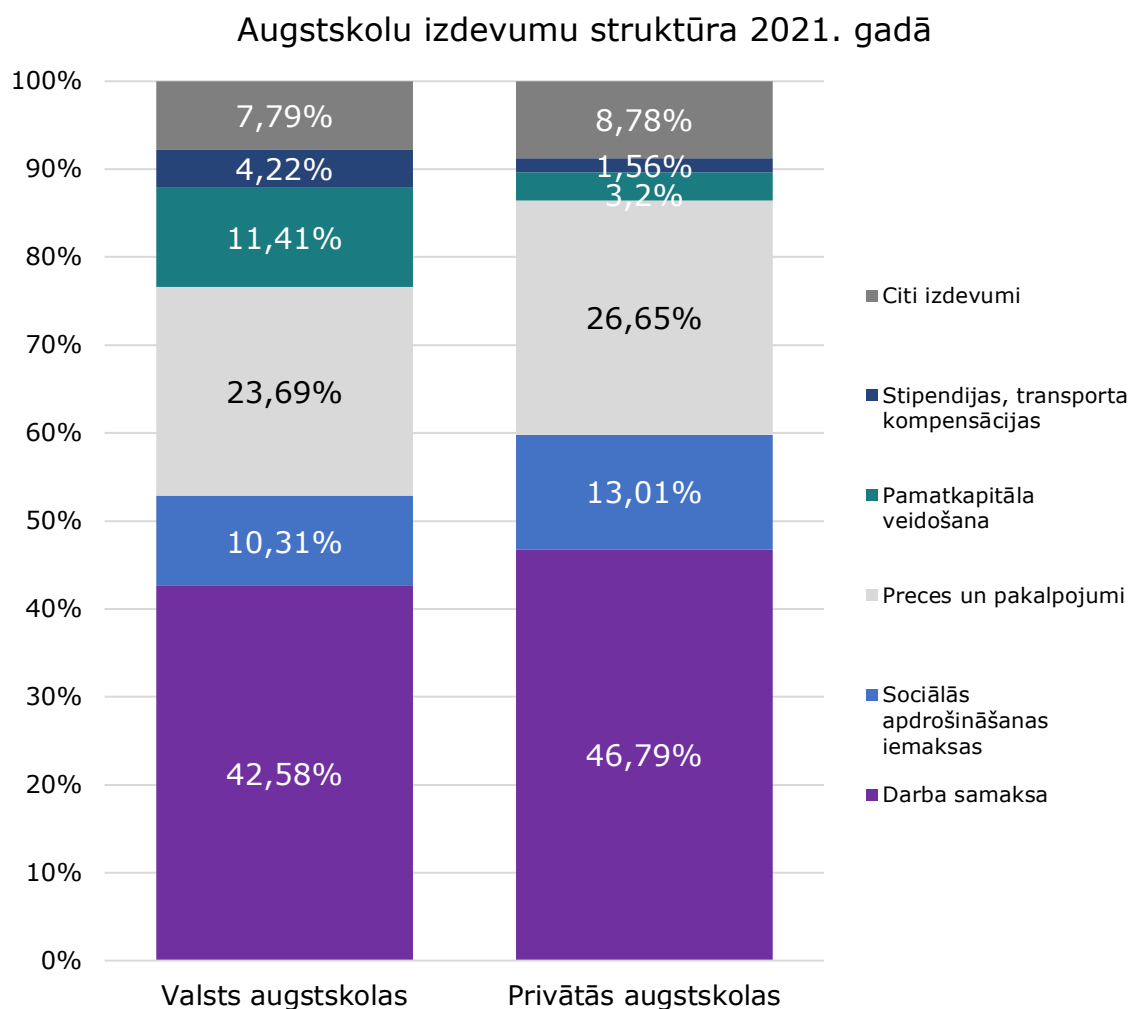
Tāpat kā iepriekšējos gados, arī 2021. gadā starp valsts un citu juridisko un fizisko personu dibinātajām augstskolām lielākie ienākumi un izdevumi bija LU. Trīs pēc studējošo skaita lielāko augstskolu (LU, RTU un RSU) finansējums veido 72,7% no visām augstskolām, attiecīgi arī minēto augstskolu izdevumi veido 73,9% no kopējiem augstskolu izdevumiem.

Izdevumi

Lielāko daļu augstskolu izdevumu veido izdevumi darba samaksai – 162,8 milj. eiro jeb 42,9% no kopējiem augstskolu izdevumiem. Salīdzinot ar 2020. gadu augstskolu izdevumi darba samaksai ir palielinājušies par 7,3% jeb 11,0 milj. eiro. Pieauguši izdevumi arī precēm un

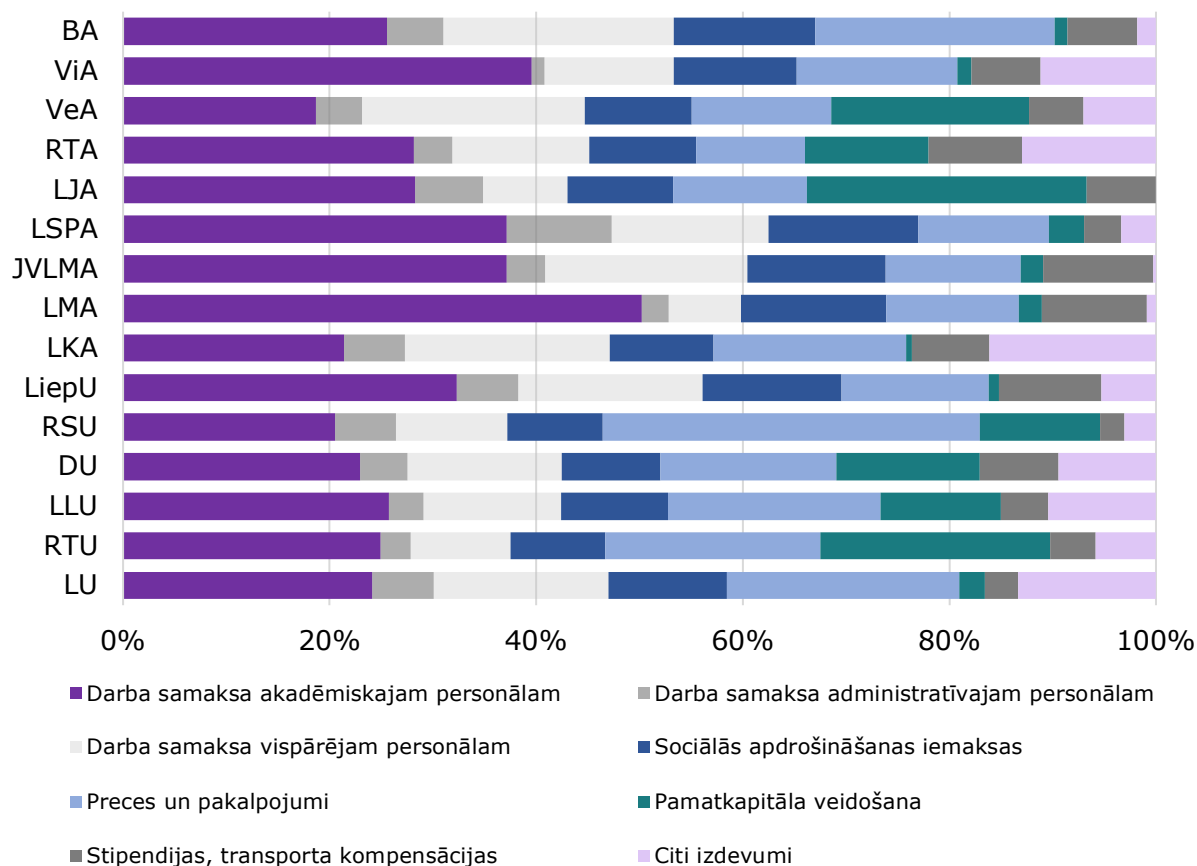

pakalpojumiem (par 10,8% jeb 8,9 milj. eiro), pamatkapitāla veidošanai (par 6,2% jeb 2,4 milj. eiro), stipendijām un transporta kompensācijām (par 42,0% jeb 4,5 milj. eiro), sociālās apdrošināšanas iemaksām (par 6,6% jeb 2,5 milj., eiro). Tajā pašā laikā citi izdevumi 2021. gadā salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir samazinājušies par 10,3% jeb 3,4 milj. eiro.

Izdevumu struktūra valsts augstskolās un privātās augstskolās ir līdzīga. Lielākā daļa izdevumu gan valsts, gan juridisko personu dibinātās augstskolās ir darba samaksai (valsts augstskolās – 42,58%, privātās augstskolās – 46,79%). Otra lielākā izdevumu kategorija gan valsts, gan juridisko un fizisko personu dibinātās augstskolās ir preces un pakalpojumi (valsts augstskolās – 23,69%, privātās augstskolās – 26,65%). Būtiskākās atšķirības ir izdevumos pamatkapitāla veidošanai (valsts augstskolās – 11,41%, privātās augstskolās – 3,2%) un stipendijām un transporta kompensācijām (valsts augstskolās – 4,22%, privātās augstskolās – 1,56%).

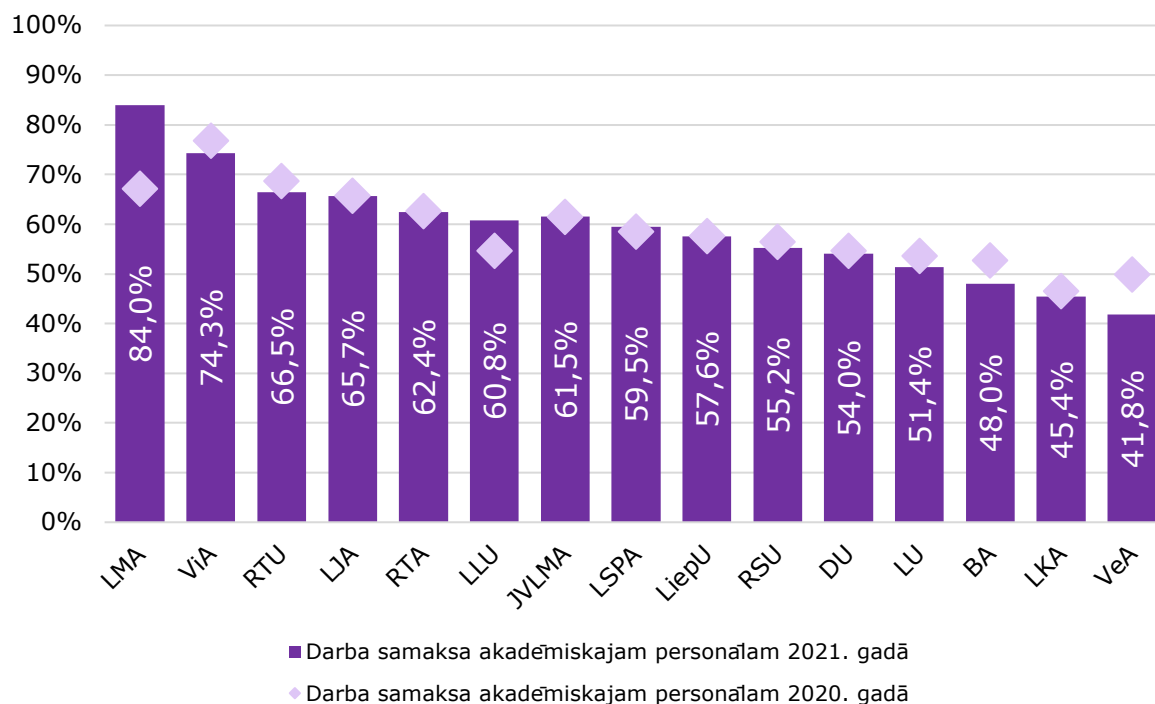
Valsts augstskolu izdevumu struktūra 2021. gadā

Skatot detalizēti valsts augstskolu izdevumu struktūru, redzams, ka izdevumu apjoms starp augstskolām ir atšķirīgs. Būtiskas atšķirības ir starp izdevumu proporcionālo apjomu, kas tiek atvēlēts pamatkapitāla veidošanai. Proporcioniāli vismazāk pamatkapitāla veidošanai atvēl LKA (0,6% no augstskolas kopējiem izdevumiem) un LiepU (1,0% no augstskolas kopējiem izdevumiem), savukārt visvairāk – LJA (27,1% no augstskolas kopējiem izdevumiem) un RTU (22,3% no kopējiem augstskolas izdevumiem). Būtiski variē arī izdevumu apjoms, ko augstskolas atvēl stipendijām un transporta kompensācijām (proporcioniāli vismazāk: RSU – 2,3% no kopējiem augstskolas izdevumiem un LU – 3,2% no kopējiem augstskolas izdevumiem; proporcioniāli visvairāk: LMA – 10,2% no kopējiem augstskolas izdevumiem un JVLMA – 10,6% no kopējiem augstskolas izdevumiem). Tāpat būtiski atšķiras izdevumu apmērs, ko augstskolas tērē citiem izdevumiem – vismazāk šim mērķim atvēl LJA (0% no kopējiem augstskolas izdevumiem) un JVLMA (0,3% no kopējiem augstskolas izdevumiem), savukārt proporcioniāli visvairāk – LU (13,3% no kopējiem augstskolas izdevumiem) un LKA (16,1% no kopējiem augstskolas izdevumiem).

Lielākā izdevumu daļa valsts augstskolu izdevumos 2021. gadā bija izdevumi darba samaksai, kas vidēji veidoja 42,6% no kopējiem izdevumiem valsts augstskolās. Vienlaikus jānorāda, ka proporcionāli lielākā daļa no darba samaksas bija atvēlēta akadēmiskā personāla darba samaksai, kas vidēji veidoja 59,2% no kopējiem izdevumiem valsts augstskolu darba samaksai. Proportcionāli visvairāk akadēmiskā personāla darba samaksai atvēl LMA (84,0% no izdevumiem darba samaksai augstskolā) un ViA (74,3% no izdevumiem darba samaksai augstskolā), savukārt proporcionāli vismazāk akadēmiskā personāla darba samaksai atvēl VeA (41,8% no izdevumiem darba samaksai augstskolā) un LKA (45,4% no izdevumiem darba samaksai augstskolā).

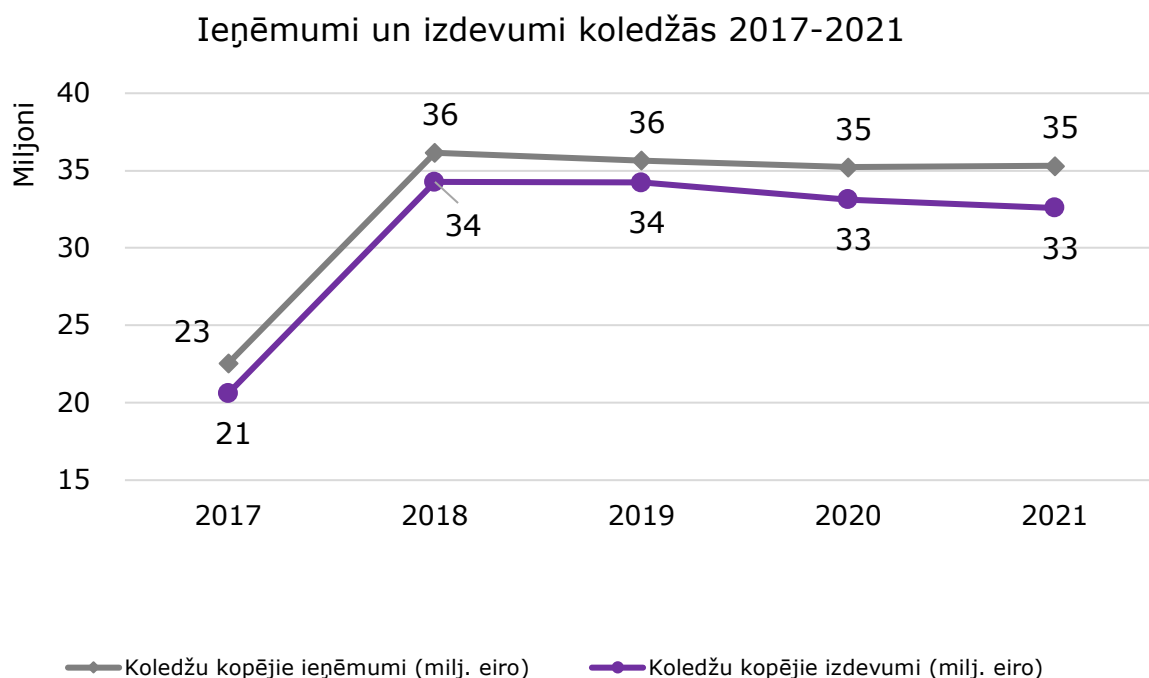
Darba samaksas akadēmiskajam personālam īpatsvars kopējās izmaksās darba samaksai valsts augstskolās 2021. un 2020. gadā

KOLEDŽU FINANSĒJUMS 2021. GADĀ

2021. gadā koledžu ieņēmumi kopumā bija 35,3 milj. eiro, no kā 80,7% bija valsts koledžu un augstskolu aģentūru ieņēmumi, savukārt 19,3% bija juridisko un fizisko personu dibināto koledžu ieņēmumi. Valsts koledžu un augstskolu aģentūru ieņēmumi 2021. gadā bija 28,5 milj. eiro, bet izdevumi – 27,8 milj. eiro. Savukārt privāto koledžu ieņēmumi bija 6,8 milj. eiro, bet izdevumi – 4,8 milj. eiro.⁶

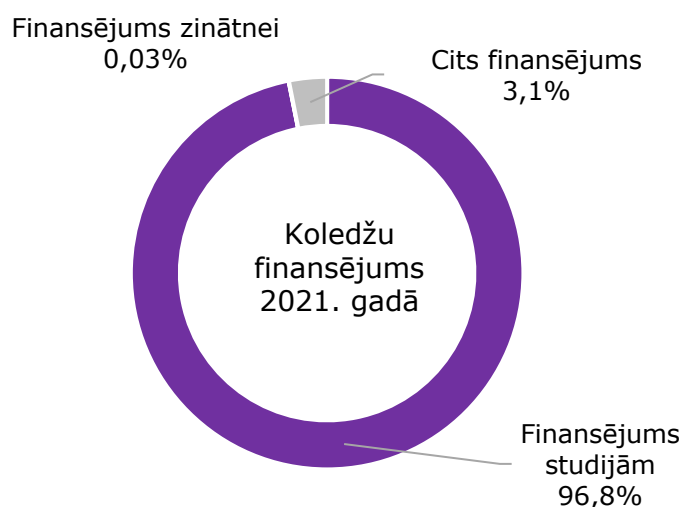
Pēdējo piecu gadu laikā valsts un juridisko personu dibināto koledžu kopējie ieņēmumi un izdevumi strauji palielinājušies 2018. gadā, savukārt pēc 2018. gada koledžu kopējo ienākumu un izdevumu apjomā būtiskas izmaiņas nav bijušas.

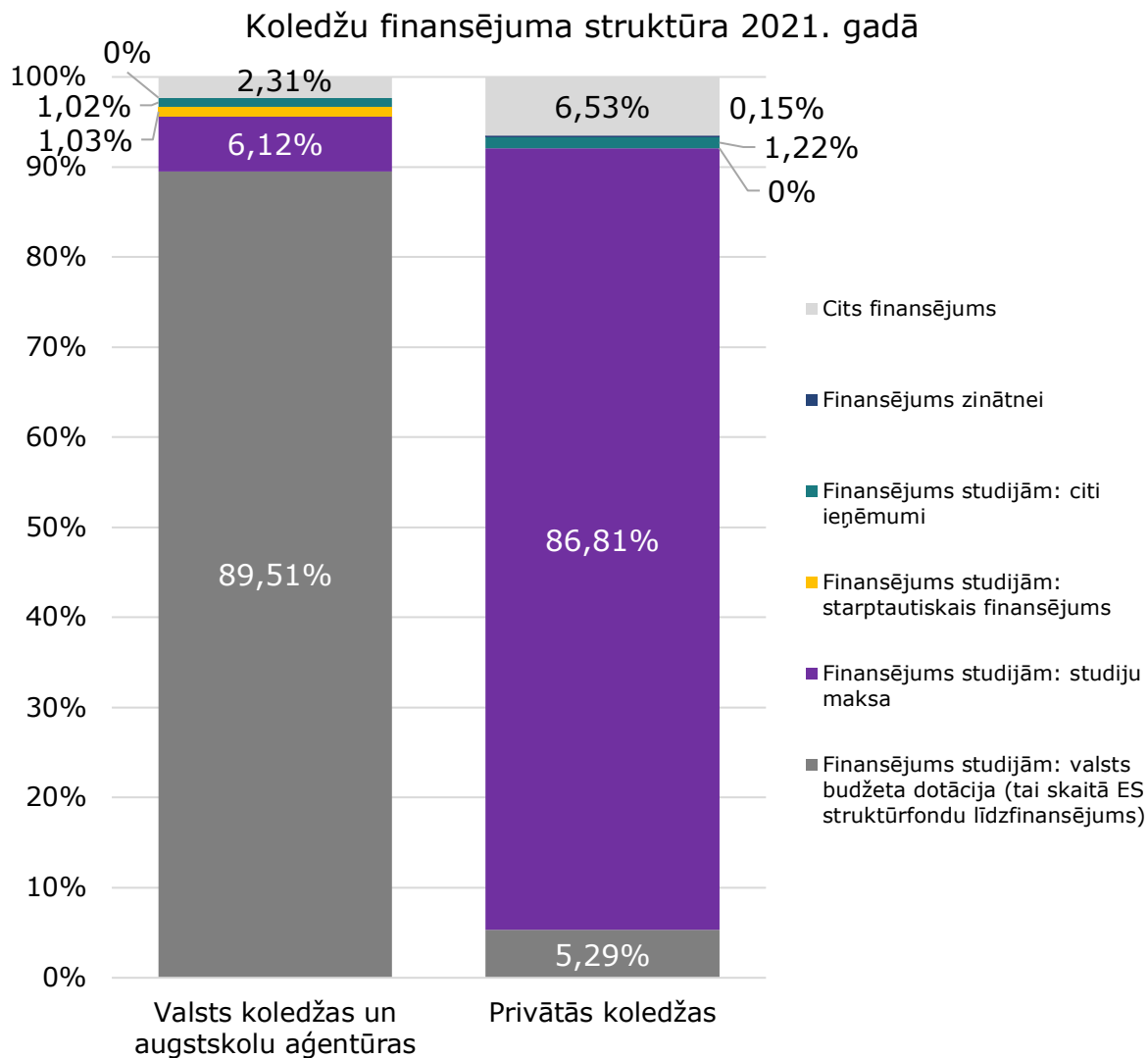
⁶ Pārskatā nav iekļauti 2021. gada finansējuma dati par Alberta koledžu, Rīgas Menedžmenta koledžu un Viesnīcu biznesa koledžu.

Ienākumi

Lielāko daļu koledžu ienākumu veido ieņēmumi studijām – 34,2 milj. eiro jeb 96,8% no kopējiem koledžu ieņēmumiem. Salīdzinot ar 2020. gadu kopējie ieņēmumi studijām palielinājušies par 1,2% jeb 411 348 eiro. Par 3,6% jeb 889 579 eiro ir pieaugusi valsts budžeta dotācija studijām (ieskaitot ES struktūrfondu līdzfinansējumu); ieņēmumi no studiju maksas pieauguši par 13,7% jeb 924 353 eiro. Vienlaikus būtiski samazinājies starptautiskais finansējums studijām (par 61,1% jeb 463 171 eiro) un citi ieņēmumi studijām (par 71,5% jeb 939 413 eiro).

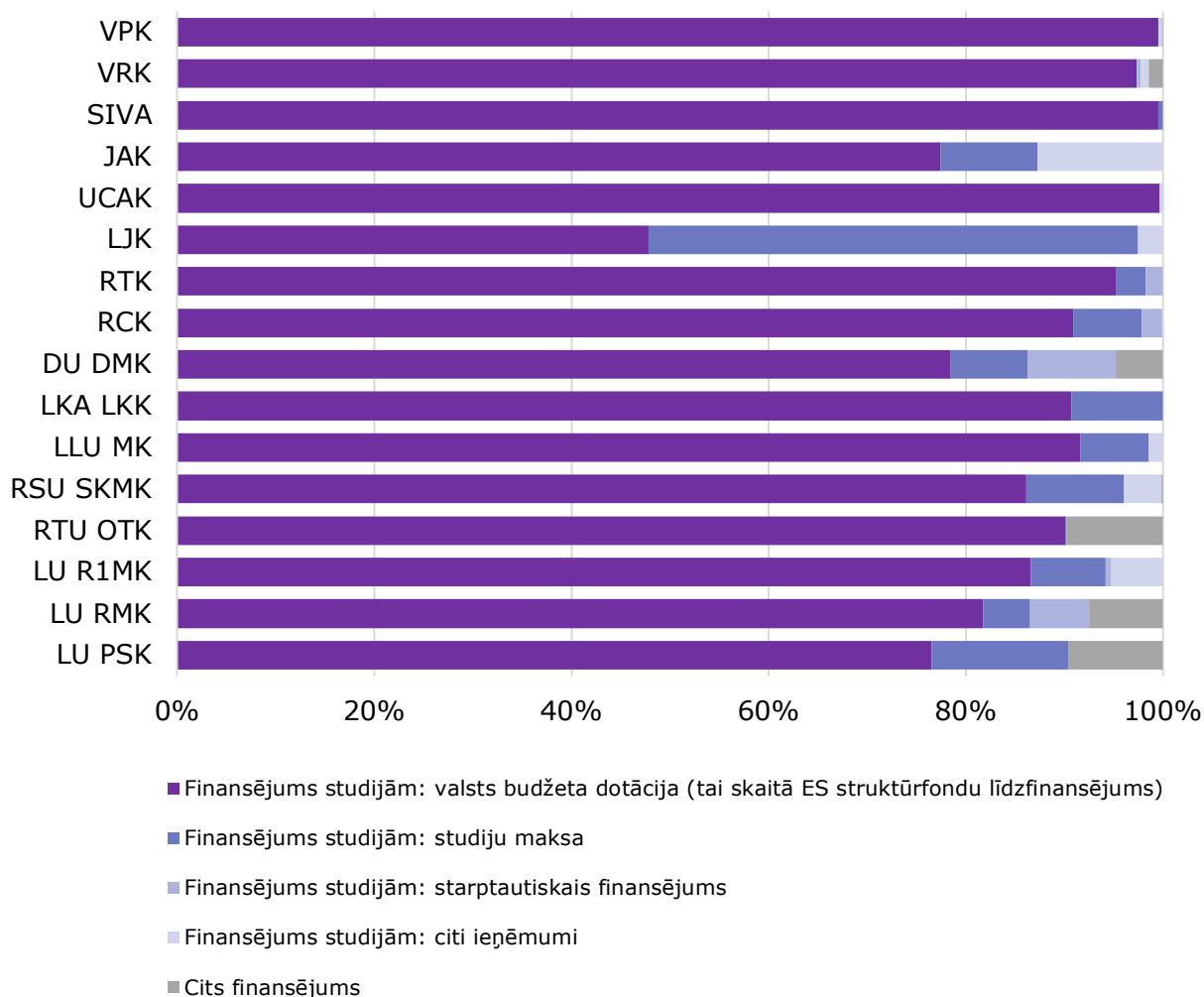
Pārējie ienākumi – ieņēmumi zinātnei un cits finansējums – veido niecīgu daļu koledžu finansējuma. 2021. gadā ienākumi zinātnei veidoja 0.03% jeb 10 082 eiro no kopējiem ieņēmumiem, savukārt cits finansējums bija 3,13% jeb 1,1 milj. eiro. Salīdzinot ar 2020. gadu ienākumi zinātnei samazinājušies par 24,5% jeb 3 263 eiro, savukārt cits finansējums samazinājies par 23,6% jeb 340 839 eiro.

Ieņēmumu struktūra valsts koledžās un augstskolu aģentūrās būtiski atšķiras no ieņēmumu struktūras juridisko un fizisko personu dibinātās koledžās.

Valsts koledžās un augstskolu aģentūrās lielāko ieņēmumu daļu veido valsts budžeta dotācija studijām (89,51%). Citas ienākumu kategorijas kopumā veido aptuveni 1/10 daļu, lielākā no tām – studiju maksa (6,12% jeb 1,7 milj. eiro). Savukārt privātās koledžās galvenais ieņēmumu avots ir studiju maksa (86,81% jeb 5,9 milj. eiro). No pārējām ienākumu kategorijām privātās koledžās būtiskākās ir: valsts budžeta dotācija studijām (5,29% jeb 360 909 eiro) un cits finansējums (6,53% jeb 444 950 eiro).

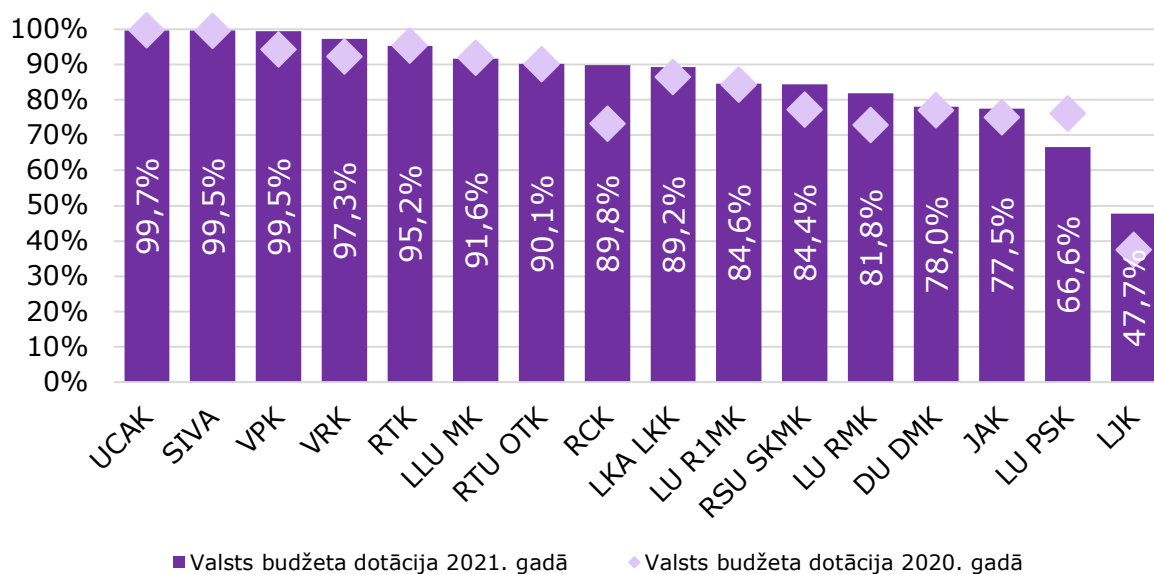
Valsts koledžu un augstskolu aģentūru finansējuma struktūra 2021. gadā

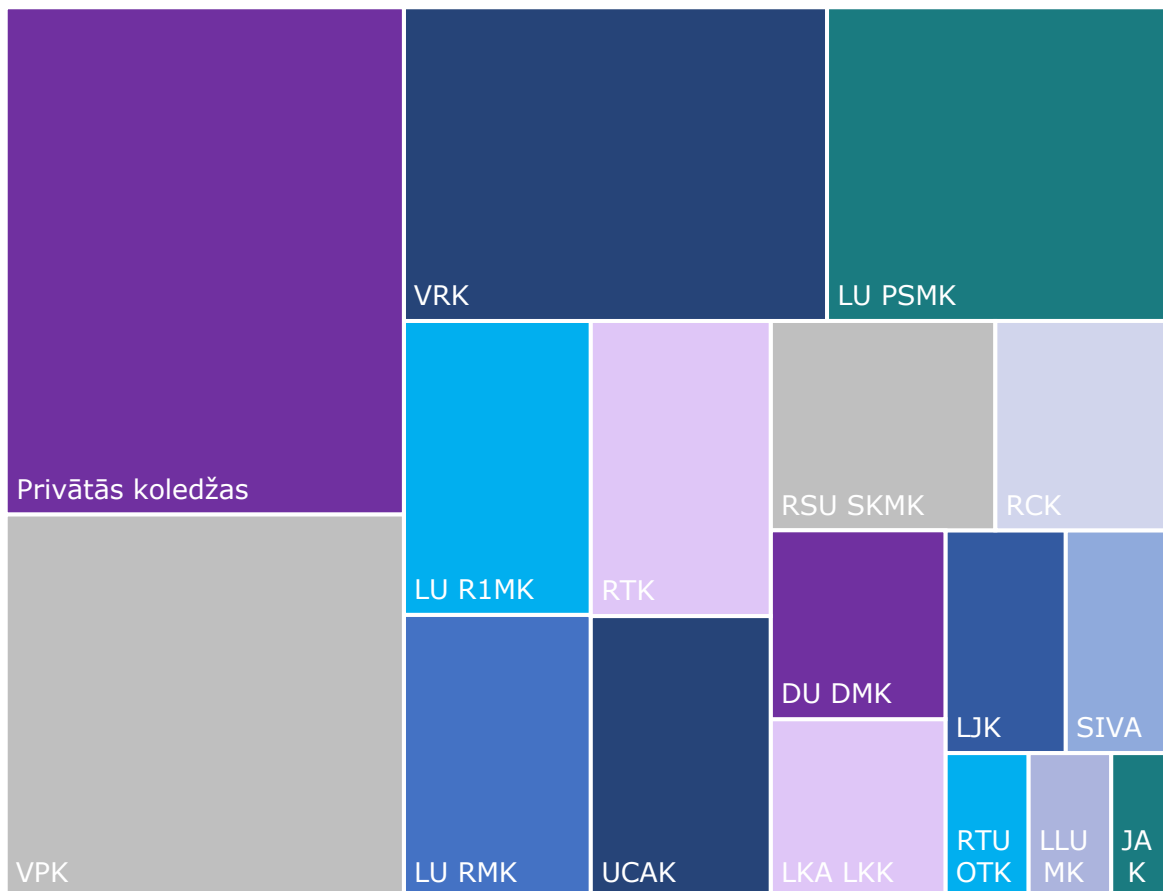
Skatot detalizēti valsts koledžu un augstskolu aģentūru finansējuma struktūru, redzams, ka šo koledžu galvenais ienākumu avots ir valsts budžeta dotācija – neieskaitot ES struktūrfondu finansējumu, tā veido 85,5% no kopējiem valsts koledžu un augstskolu aģentūru ieņēmumiem. Atsevišķās koledžās valsts budžeta dotācija sasniedz gandrīz 100% no kopējiem ieņēmumiem (UCAK – 99,7%, SIVA – 99,5%, VPK – 99,5%). Tajā pašā laikā jānorāda, ka ir arī izņēmumi – LJK (47,7%), kurā 49,7% no kopējiem ieņēmumiem veido studiju maksa.

Salīdzinot ar 2020. gadu, valsts koledžās un augstskolu aģentūrās 2021. gadā ir palielinājies valsts budžeta dotācijas īpatsvars par 2,8% (2020. gadā vidēji valsts koledžās un augstskolu aģentūrās valsts budžeta dotācija bija 82,7% no kopējiem ieņēmumiem).

Valsts budžeta dotācijas īpatsvars no kopējiem
ieņēmumiem valsts koledžās un augstskolu aģentūrās
2021. un 2020. gadā
(neieskaitot ES struktūrfondu līdzfinansējumu)

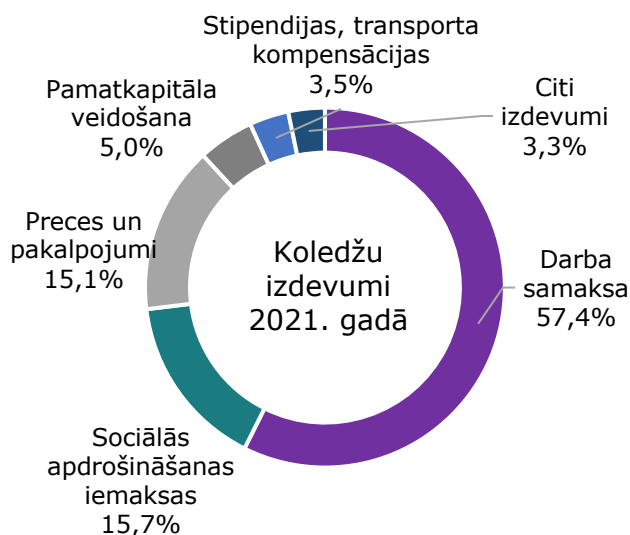
Koledžu ienākumu proporcionālais dalījums 2021. gadā

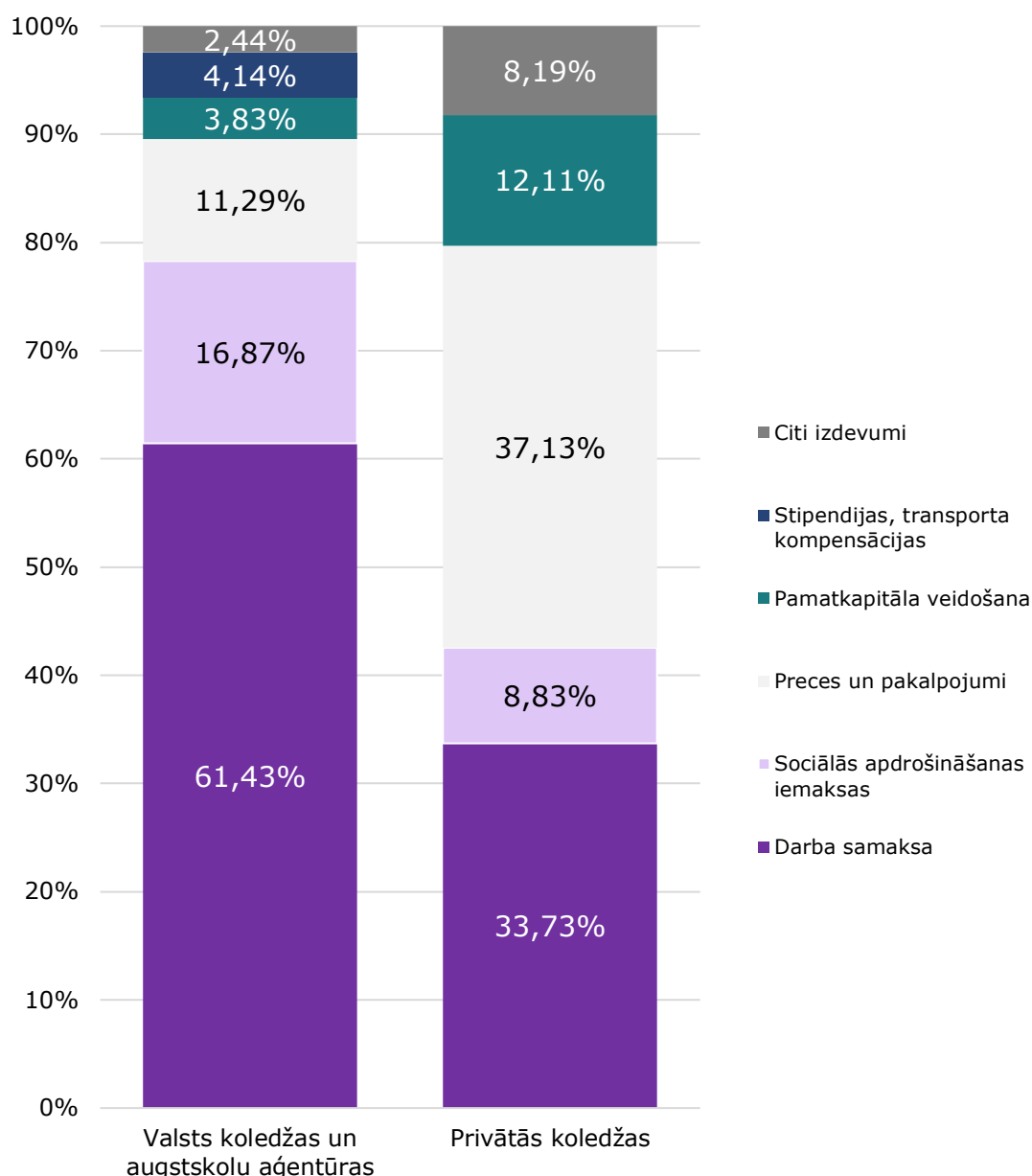
2021. gadā starp valsts koledžu, augstskolu aģentūru un juridisko personu dibinātajām koledžām lielākie ienākumi bija VPK, VRK un LU PSMK, kas kopā veido 37,9% no kopējā finansējuma apmēra. Vienlaikus jānorāda, ka no kopējā finansējuma apmēra privātās koledžas veido 19,3%.

Izdevumi

Lielāko daļu koledžu izdevumu veido izdevumi darba samaksai – 18,7 milj. eiro jeb 57,4% no kopējiem koledžu izdevumiem. Salīdzinot ar 2020. gadu koledžu izdevumi darba samaksai ir palielinājušies par 0,8% jeb 144 656 eiro. Ievērojami palielinājušies izdevumi stipendijām un transporta kompensācijām (par 24,5% jeb 226 892 eiro) un citiem izdevumiem (par 117% jeb 575 645 eiro). Nedaudz pieauguši arī izdevumi sociālās apdrošināšanas izmaksām (par 0,01% jeb 43 380 eiro). Tajā pašā laikā samazinājušies izdevumi pamatkapitāla veidošanai (par 35,5% jeb 904 561 eiro) un precēm un pakalpojumiem (par 11,2% jeb 618 033 eiro).

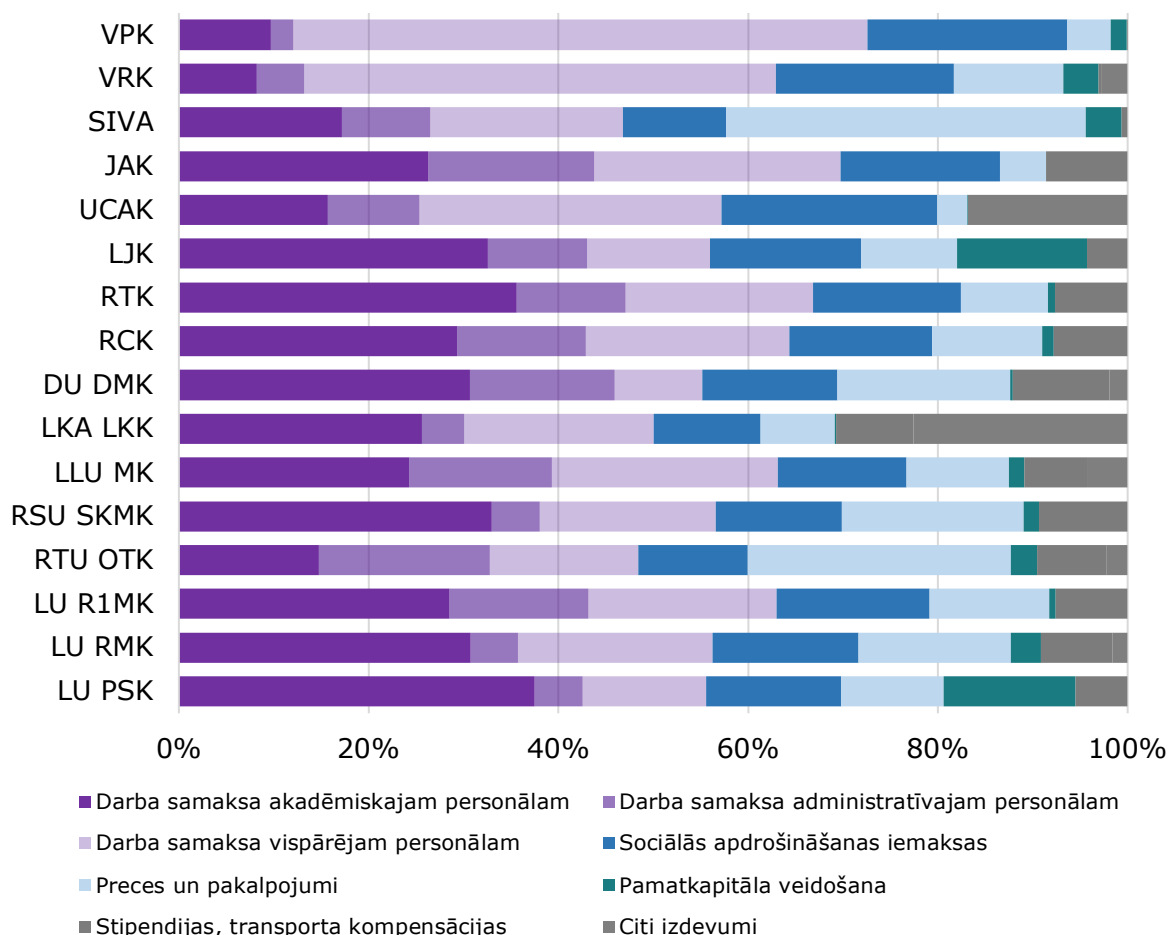
Koledžu izdevumu struktūra 2021. gadā

Izdevumu struktūra valsts koledžās un augstskolu aģentūrās būtiski atšķiras no izdevumu struktūras citu juridisko un fizisko personu dibinātās koledžās. Lielākā daļa izdevumu valsts koledžās un augstskolu aģentūrās ir darba samaksai (61,43% jeb 17,1 milj. eiro), savukārt privātās koledžās lielākā izdevumu daļa ir precēm un pakalpojumiem (37,13% jeb 1,8 milj. eiro). Sociālās apdrošināšanas iemaksas valsts koledžās un augstskolu aģentūrās veido 16,87% jeb 3,1 milj., savukārt privātās koledžās – 8,83% jeb 420 470 eiro. Būtiski atšķiras arī proporcija no kopējiem izdevumiem, kas tiek tērēti pamatkapitāla veidošanai (valsts koledžās un augstskolu aģentūrās – 3,83% jeb 1,0 milj. eiro; privātās koledžās – 12,11% jeb 576

532 eiro) un citiem izdevumiem (valsts koledžās un augstskolu aģentūrās – 2,44% jeb 679 798 eiro; privātās koledžās – 8,19% jeb 389 918 eiro).

Valsts koledžu un augstskolu aģentūru izdevumu struktūra 2021. gadā

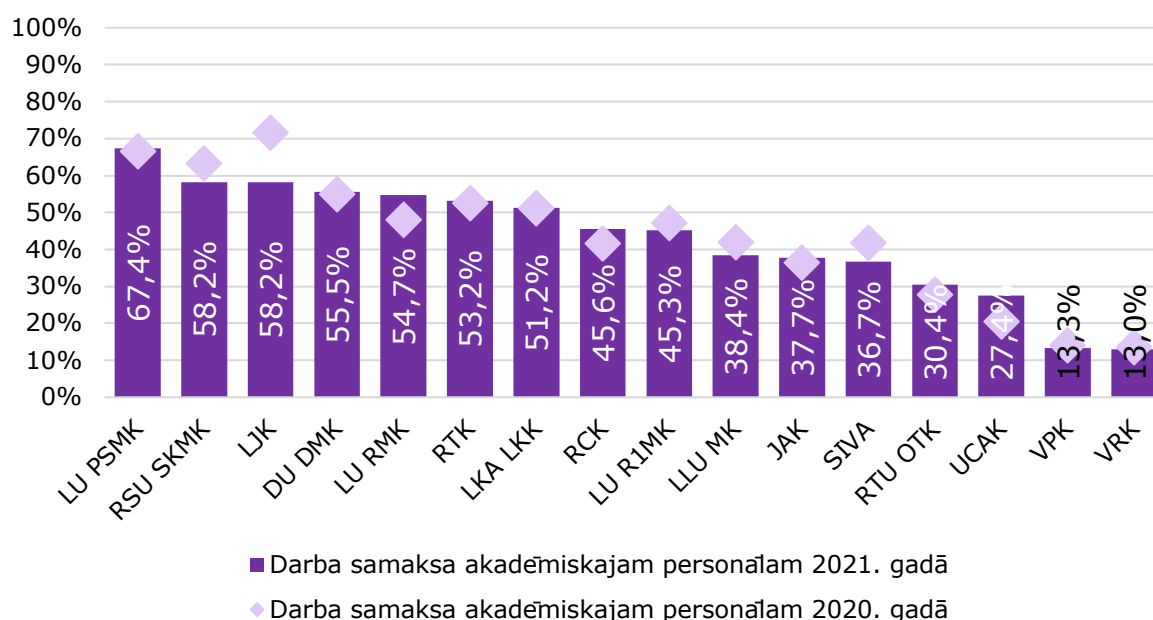

Skatot detalizēti valsts koledžu un augstskolu aģentūru izdevumu struktūru, redzams, ka izdevumu apjoms starp augstskolām ir atšķirīgs.

Valsts koledžu un augstskolu aģentūru lielākie izdevumi ir darba samaksai, kas vidēji veido 61,4% no visiem izdevumiem. Proporcioniāli vismazāk darba samaksai atvēl SIVA (46,8% no kopējiem koledžas izdevumiem) un RTU OTK (48,4% no kopējiem koledžas izdevumiem). Savukārt proporcioniāli visvairāk darba samaksai atvēl VPK (72,6% no kopējiem koledžas izdevumiem) un JAK (69,7% no kopējiem koledžas izdevumiem). Būtisku izdevumu daļu veido arī sociālās apdrošināšanas iemaksas, kas veido 16,9% no kopējiem augstskolu izdevumiem. Vismazāk izdevumu sociālās apdrošināšanas iemaksām ir SIVA (10,9% no kopējiem koledžas izdevumiem) un LKA LKK (11,3% no kopējiem koledžas izdevumiem), savukārt visvairāk izdevumu sociālās apdrošināšanas iemaksām ir UCAK

(22,7% no kopējiem koledžas izdevumiem) un VPK (21,1% no kopējiem koledžas izdevumiem). Trešā lielākā izdevumu kategorija ir izdevumi precēm un pakalpojumiem, kas kopumā veido 11,3% no kopējiem valsts koledžu un augstskolu aģentūru izdevumiem. Proporcioniāli vismazāk precēm un pakalpojumiem atvēl UCAK (3,2% no kopējiem koledžas izdevumiem) un VPK (4,6% no kopējiem koledžas izdevumiem), visvairāk – SIVA (37,9% no kopējiem koledžas izdevumiem) un RTU OTK (27,8% no kopējiem koledžas izdevumiem). Pārējās koledžu izdevumu kategorijas – pamatkapitāla veidošana, stipendijas un transporta kompensācijas, citi izdevumi – veido 10,4% no kopējā koledžu izdevumu apmēra.

Darba samaksas akadēmiskajam personālam īpatsvars kopējās izmaksās darba samaksai valsts koledžās un augstskolu aģentūrās 2021. un 2020. gadā

Atšķirībā no valsts augstskolām, valsts koledžās un augstskolu aģentūrās darba samaksa akadēmiskajam personālam vidēji veido mazāk kā pusi no kopējiem izdevumiem darba samaksai – 42,9% (salīdzinājumam – 2020. gadā samaksa akadēmiskajam personālam vidēji veidoja 43,3% no kopējiem izdevumiem darba samaksai). Proporcioniāli visvairāk akadēmiskā personāla darba samaksai atvēl LU PSMK (67,4% no izdevumiem darba samaksai augstskolā) un RSU SKMK (58,2% no izdevumiem darba samaksai augstskolā), savukārt proporcioniāli vismazāk akadēmiskā personāla darba samaksai atvēl VPK (13,3% no izdevumiem darba samaksai augstskolā) un VRK (13,0% no izdevumiem darba samaksai augstskolā).

PĀRSKATA POSMĀ NOVĒROTĀS TENDENCES

- Lai gan Covid-19 pandēmijas ietekmē 2020. gadā pirmo reizi desmitgadē bija kritums augstākās izglītības finansējumā, 2021. gadā augstākās izglītības nozare ir atguvusies, pieaugot valsts budžeta dotācijai un citiem ieņēmumiem, tādā veidā turpinot finansējuma pieaugošo tendenci.
- 2021. gadā ir pieauguši arī augstākās izglītības izdevumi, kas pamatā saistāms ar izdevumu pieaugumu darba samaksai un precēm un pakalpojumiem.
- Ieņēmumu struktūra valsts augstskolās un privātās augstskolās būtiski atšķiras; valsts augstskolām ir raksturīga ienākumu daudzveidība, savukārt privātām augstskolām galvenais ienākumu avots ir studiju maksa un cits finansējums.
- Starp valsts augstskolām būtiski atšķiras valsts budžeta dotācijas īpatsvars no augstskolas kopējiem ieņēmumiem; vislielāko kopējo ieņēmumu daļu tā veido mākslu un kultūru augstskolās un augstskolās reģionos, savukārt lielākajām augstskolām finansējums ir daudzveidīgāks.
- Trīs pēc studējošo skaita lielāko augstskolu (LU, RTU un RSU) finansējums veido 72,7% no visām augstskolām, attiecīgi arī šo augstskolu izdevumi veido 73,9% no kopējiem augstskolu izdevumiem.
- Izdevumu struktūra valsts augstskolās un privātās augstskolās ir līdzīga; lielākā daļa izdevumu ir darba samaksai un precēm un pakalpojumiem.
- Valsts augstskolās proporcionāli lielākā daļa no darba samaksas ir atvēlēta akadēmiskā personāla darba samaksai (59,2% no kopējiem izdevumiem darba samaksai valsts augstskolās), savukārt valsts koledžās un augstskolu aģentūrās darba samaksa, kas atvēlēta akadēmiskā personāla darba samaksai, ir proporcionāli mazāka (42,9% no kopējiem izdevumiem darba samaksai augstskolu aģentūrās un valsts koledžās).
- Ieņēmumu struktūra valsts koledžās un augstskolu aģentūrās būtiski atšķiras no ienākumu struktūras privātās koledžās; valsts koledžās un augstskolu aģentūrās 89,5% no kopējā finansējuma veido valsts budžeta dotācija studijām (ieskaitot ES struktūrfondu līdzfinansējumu), savukārt privātām koledžām lielāko daļu – 86,8% no kopējā finansējuma veido studiju maksa.
- Valsts koledžu un augstskolu aģentūru galvenais ienākumu avots ir valsts budžeta dotācija – neieskaitot ES struktūrfondu finansējumu, tā veido 85,5% no kopējiem valsts koledžu un augstskolu aģentūru ieņēmumiem. Ieņēmums ir LJK, kurā 49,7% no kopējiem ieņēmumiem veido studiju maksa.
- Izdevumu struktūra valsts koledžās un augstskolu aģentūrās būtiski atšķiras no izdevumu struktūras privātās koledžās. Lielākā daļa izdevumu valsts koledžās un augstskolu aģentūrās ir darba samaksai (61,43%), savukārt privātās koledžās lielākā izdevumu daļa ir precēm un pakalpojumiem (37,13%).